

Cussegli da vischnaunca 2021/2024

Protocol no. 3

Seduta dils 30-04-2021

Protocol

dalla seduta dil cussegli da vischnaunca,
venderdis, ils 30 d'avrel 2021, allas 20¹⁵ – 22⁵⁰
Liug: Halla Cons

Presidi: Giusep Lozza

Actuara: Ursina Murer-Fatzer

Presents:

a) Cussegli	Armin Berther Theres Burri Gadola Adrian Deflorin Adrian Flepp Otmar Flepp Armin Manetsch Silvia Bucheli-Caduff	Roland Cajacob Edgar Durschei Mario Flepp Larissa Fry Schuster Helga Probst-Linder Ignaz Venzin
Perstgisau	<i>Martino Sabbadini</i>	
b) Suprastanza communala	René Epp Wendelin Jacomet Paul Flurin Schmidt	Clemens Berther Jris Lombris
c) Cumissiun da gestiun	Flavio Murer, <i>president</i> Curdin Cajacob	Sonia Lutz-Schmidt
d) Cumissiun pei da taglia	Beat Hosang, <i>president</i>	
e) Canzlist	Andri Hendry	
f) Hospes	tschun	

Plaid d'avertura dil president

Tec a tec tuorna la normalitat puspei tier nus. Las cefras d'infecziun cul coronavirus ein pli u meins di per di tuttina e quei sin in ault nivel. Lein sperar che la Confederaziun e nos Cantuns piardan buc la spertadad cun vaccinar.

Terrassas d'ustrias, museums, kinos ed ulteriuras activitads ein dapi ils 19 d'avrel 2021, cun entginas restricziuns, puspei aviart(a)s.

Jeu creiel che mintga vischina e vischin da Mustér ei leds d'astgar puspei guder in bien caffè, ina buna gervosa ni in bien glatsch sin terrassa tier nos ustiers. Sulettamein cun sogn Pieder stuein nus aunc tschintschar per che nus sappien era guder las spisas da bialaura.

Novs projects en vischnaunca da Mustér

A Segnas vegn construui ina casa da pliras habitaziuns ed a Latis vegnan schizun duas casa da pliras habitaziuns eregidas. Igl ei legreivel co ei vegn baghegiau e sanau a Mustér casas. Igl ei bi da saver che tontas vischinas e tonts vischins creien en nossa vischnaunca, en nossa politica ed en nossa biala regiun.

Mustér sa porscher dabia. Nus havein ina buna, gie schizun fetg buna infrastructura en tutz graus naven dil Center Fontauna, pendicularas, campadi entochen tier ina buna gastronomia ed hotellaria, bunas fatschentas sin differents secturs sco mazlers, architects, miradurs, scrinaris, installaturs eav. Gie vesis la gliesta fuss aunc liunga.

Mia damonda persunala ei semplamein: Con ditg savein nus aunc porscher tut quei?

Dacuort ei vegniu publicau ina buna contribuziun sin RtR. Tgi crescha e tgi pitescha. Igl onn 2020 ha il cantun Grischun surpassau la marca da 200'000 habitont(a). In resultat grondius e d'ina biala nova.

Cun mirar pli detagliau sin quei artechel crodan entginas caussas immediat en egl. Ils davos 20 onns ein certas regiuns carschidas exponenzial ed autras han giu ina gronda depopulaziun. Mirau tier nus en Surselva havein nus ina depopulaziun da 4.9%, quei che semeglia buc aschianausch. Prendin nus las cefras per nossa vischnaunca e las vischnauncas entuorn Mustér ei l'entira caussa empau pli seriusa. Trun ha ina depopulaziun da 19.2%, Sumvitg 23.4%, Tujetsch 23.6% e Medel schizun 30.9%. Gie schizun cheu tier nus a Mustér havein nus ina depopulaziun da 10% dapi igl onn 2000. Cheu hael jeu il sentiment che nus sco vischnaunca stuein mirar da restar attractivs ed aviarts per novas ideas. Nus stuein mirar da saver porscher vinavon ina buna infrastructura e quei a liunga vesta. Nus stuein denton tuttina era mirar da buc tementar novas famiglias, novas personas ni novas interpresas da far quei pass e da secasar a Mustér. Ozildi vala ei buca mo da haver ina buna infrastructura per carmalar glieud tier nus, mobein era in bien pei da taglia e bunas taxas en general.

Tunnel las Ruinas

Ils 19 d'avrel 2021 havein nus astgau leger in artechel da Hans Huonder en La Quotidiana en connex cun in niev tunnel atras las Ruinas en la Val Medel. Igl ei previu da construir gest sper il tunnel existent in tunnel da 300 meters lunghezia. Il niev tunnel sligliass biars problems seigi quei cun la ladezia ni ils carauns memia stretgs. Cheutras vegness il traffic per vehichels gronds migliuraus.

Cheu tschentel jeu sulettamein la damonda: Fuss ei buc stau pli prudent d'ereger in tunnel completemein atras las Ruinas? Per nossas vischinas e nos vischins da Mumpé Medel fuss quella varianta seguir stada megliera. Entgins geniturs fussen segirafranc pli ruasseivels sch'il viadi da scola daventass pli segirs per lur affons. Pertgei suenter pli liung temps da plievgia croda adina puspei crappa giu sin la via cantunala.

Menaschi tecnic dalla vischnaunca da Mustér

Innovativs ein els gia. Bunas lavurs fan ei gia daditg. Cheutras admettel in grond engraziament per tuttas lavurs ch'els exequeschon per nus di per di.

Cul pli ault pégn che crescha sin 2'700 m s.m. ei nossa vischnaunca gia seposiziunada sigl emprem plaz el cantun Grischun e per ulteriuras caussas ei la via pil futur dada.

Mortoris

Dapi la davosa seduta dil cussegli da vischnaunca han ils suandonts vischins bandunau il terrester:

Kreiliger-Meyer Louise, naschida ils 20-03-1929, morta ils 26-03-2021

Berther-Durschei Rita, naschida ils 13-03-1933, morta ils 31-03-2021

Schuoler Adelina Josephina, naschida ils 23-06-1948, morta ils 19-04-2021

Naschientschas

Dapi nossa davosa seduta dil cussegli da vischnaunca ha ei dau quater naschientschas:

Huonder Leina, naschida ils 13-03-2021, feglia dad Ursina ed Ursin Huonder

Tuor Nevio, naschius ils 29-03-2021, fegl dad Ursina e Damian Tuor

Bisquolm Nahel, naschius ils 01-04-2021, fegl dad Adela e Simon Bisquolm

Schmidt Linus, naschius ils 11-04-2021, fegl dad Anita e Paul Schmidt

Tomaschett Onna-Paulina, naschida ils 20-04-2021, feglia dad Eva-Katharina
e Marco Tomaschett

Tractandas:

1. Protocol 02-2021/2024
2. Via Lucmagn a Raveras: Credit supplementar (messadi nr. 4-2021/2024)
3. Rapport da gestiun e quen 2020 (messadi nr. 5-2021/2024)
4. Plan da finanzas 2021-2030 (messadi nr. 6-2021/2024)
5. Rapport e proposta dalla cumissiun davart sclarir la pusseivladad da sbassar il pei da taglia e dalla suprastonza communal (messadi nr. 7-2021/2024)
6. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: L'actuara:

Giusep Lozza

Ursina Murer-Fatzer

GEMEINDE/VISCHNAUNCA
DISENTIS/MUSTÉR

Cussegli da vischunaunca 2021/2024

Protocol no. 3

Seduta dils 30-04-2021

---

1. Protocol 02-2021/2024

Decisiun:

Il protocol vegn approbaus unanimamein.

Cussegli da vischunaunca Disentis/Mustér
Il president: L'actuara:

Giusep Lozza

Ursina Murer-Fatzer

2. Via Lucmagn a Raveras: Credit supplementar (messadi nr. 4-2021/2024)

Suprastonza:

Gerau Wendelin Jacomet:

Sco menziunau el messadi ha il cussegli da vischnaunca concediu ils 11 da zercladur 2015 in credit da frs. 195'000.-- per purificar la situaziun stradala cun la construcziun d'in passapei sil tschancun punt Langini - Via Raveras.

En ina secunda fasa ha la suprastonza sin incarica dil cussegli da vischnaunca lantschau la procedura necessaria d'expropriaziun per la sbuccada Via Gonda ed il begl sin la parcella 773. Cunquei ch'ins ha anflau suenter liung temps ina sligiazun culs proprietaris da quella parcella, ha la procedura d'expropriaziun buca stuiu veginr introducida. Las lavurs per la sanaziun dalla sbuccada Via Gonda e contuorn han aschia saviu veginr cuntuadas e terminadas el decuors digl atun 2020.

Ils cuosts totals da dretg (*cuosts pigl acquist da dretgs da terren, lubentschas, uffeci funsil ed expertisas*) che la vischnaunca ha da surprender muntan a frs. 23'780.70 ed ein buca cunteni el credit da frs. 195'000.--. Las adattaziuns e lavurs supplementaras per quels dus projects survargan ils credits concedi dil cussegli da vischnaunca per frs. 40'048.05. Total resulta in surpli da cuosts da frs. 63'828.75 ni 19.46% dils credits nets concedi. Quei surpli da cuosts han ins buca saviu calcular ordavon.

Cusseglier Edgar Durschei:

Igl ei buca gest correct da veginr cun la damonda per in credit supplementar cu las lavurs ein gia terminadas.

Decisiun:

Il cussegli decida unanimamein

1. da conceder tiel project Via Lucmagn in credit supplementar da frs. 63'900.--.

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: L'actuara:

Giusep Lozza

Ursina Murer-Fatzer

Cussegli da vischunaunca 2021/2024

Protocol no. 3

Seduta dils 30-04-2021

---

3. Rapport da gestiun e quen 2020 (messadi nr. 5-2021/2024)

Suprastonza:

President communal René Epp:

Ils presents han retschiert ina vasta documentaziuun cun tut ils detagls. Il quen da gudogn e sperdita 2020 siara cun cuosts da frs. 16'447'371.24 e recavs da frs. 16'553'276.77. Ordlunder resulta in surpli da recavs da frs. 85'905.53. Il quen d'investiziun siara cun cuosts da frs. 2'492'083.09 e recavs da frs. 1'571'367.65, pia investiziuns nettas da frs. 920'715.44 (*indrezs da far neiv el territori da skis, sanaziuns dalla Via Run e Funs-Dado sco era differentas canalisaziuns*). Il deivet net per habitont munta a frs. 427.86.

Il bien quen lubescha d'augmentar la cudschaaziun ella prefinanziaziun per la sanaziun cumplessiva dil Center Fontauna sin 1.2 milliuns francs.

President dalla cumissiun da gestiun Flavio Murer:

Il rapport dalla cumissiun da gestiun ei vegnius inoltraus a secret ed ei medemamein d'anflar ella documentaziuun "quen 2020" sin pagina 41. Cheutras vegn supplicau da suandar las propostas fatgas dalla cumissiun da gestiun.

Discussiun:

Dil rapport da gestiun 2020 vegn priu enconuschientscha senza discussiun.

Cusseglier Mario Flepp:

Ch'il Center Fontauna sa buca mussar ora in bien quen era da quintar. Han ils responsabels spluntau tier tuttas instituziuns pusseivlas per recallgar daners en cass da direzia, cunquei ch'il Center Fontauna ha buca saviu far lavur cuorta?

Gerau Clemens Berther:

La cumissiun Center Fontauna ha inoltrau las damondas (*incl. Bogn Sedrun*) tier las instituziuns, ha denton retschiert rispostas negativas q.v.d negin sostegn finanzial muort ch'il Center Fontauna ei in menaschi communal. Cheutras vegn cumpleinamein la cassa communal engraviada.

Proposta da cusseglier Mario Flepp:

Da schar il deposit pil Center Fontauna sin frs. 600'000.-- sco fixau el preventiv.

Davart la proposta da Mario Flepp vegn directamein votau. Il cussegli refusa la proposta da cusseglier Mario Flepp da reducir il deposit ella prefinanziaziun per la sanaziun cumplessiva dil Center Fontauna dat 1.2 milliuns francs giu sin frs. 600'000.-- cun 10 na e 4 gie.

Cusseglier Mario Flepp:

Ils cuosts dalla Via Quadras (*cto. 8110.5010.15*) muntan entochen il di dad oz frs. 944'426.--. Cun tgei summa havevan ins calculau quella via? Tgei consequenzas ha il surpli da cuosts sigl entir project dalla meglieraziun? Tenor miu saver eran ils planisaders informai davart la situaziun geologica speciala davart las auas alla Via Quadras. Ha quei cass giu consequenzas pils planisaders e construiders dalla via ni vegn quei taxau sco problems nunprevedi?

Gerau Clemens Berther:

La Via Quadras era calculada cun frs. 280'700.--. Entochen il di dad oz ha la via custau frs. 944'426.--. Tenor ils geologs ed inschigniers ei la situaziun dalla via stada fetg pretensiusa pertucont las auas. La summa ei vegnida approbada dil cantun e dalla confederaziun. Las consequenzas ein da spargnar tier las proximas vias il surpli ni el mender cass desister d'ina ni l'autra via meins impurtonta.

Tier ils contos 6150.3111.00 e 6190.3111.00 ha ei dau damondas ord il miez dil cussegli pertucont detagls da cudischaziun. Quellas damondas han saviu vegnir rispondidas per pleina cuntentientscha dil cussegli dil canzlist Andri Hendry.

Decisiun:

Il cussegli decida unanimamein:

- 1. d'approbar il rapport da gestiun ed il quen 2020;***
- 2. da far in deposit dad 1.2 milliuns francs ella prefinanziaziun per la sanaziun cumplessiva dil Center Fontauna;***
- 3. da suttametter il quen 2020 al referendum facultativ conform agl art. 21 lit. a dalla constituziun communalia.***

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: L'actuara:

Giusep Lozza

Ursina Murer-Fatzer

4. Plan da finanzas 2021-2030: Informaziuns (messadi nr. 6-2021/2024)

Suprastonza:

President communal René Epp:

Il plan da finanzas ei in impurtont instrument da planisaziun. La suprastonza communal ha ils davos meins analisau da rudien las finanzas futuras e definiu las investiziuns strategicas pils proxims onns. Tut quei ei flessegiau en quella planisaziun da finanzas. Per survegnir ina survesta finanziaria actuala ei vegniu mirau sin la media dils davos tschun onns.

Ina dallas pli impurtontas cefras el quen annual ei segirefranc l'atgna finanziaziun igl aschinumna cash-flow. Il cash-flow lai giudicar nus contas investiziuns ch'ins ei habels da purtar sez (*agens mieds finanziels*). La media dils davos tschun onns sesanfla tier frs. 2'268'610.20.

Ils onns 2022-2024 succedan grondas investiziuns oravontut el project approbau dil suveran, Center Fontauna (*rodund 9 millions francs*). Tier ils 75% dil cash-flow avisau vegnan aschia ulteriurs 4 millions francs calculai per quels treis onns.

Ils avantatgs d'ina tala planisaziun da finanzas cun planisar in cash-flow da 75% ed investiziuns nettas annualas da 66% en media dils cash-flows effectivs dils davos tschun onns ein:

- Planisaziun a moda realistica;
- Buns quens dattan il spazi per discussiuns sco p.ex. reducir il pei da taglia e da saver pagar anavos ton pil spert ils deivets a liung termin;
- In bien quen annual arva las portas da saver planisar automaticamein ulteriuras investiziuns. Cass cuntrari naturalmein pli pauc.

Discussiun libra:

Cusseglier Edgar Durschei

Il plan da finanzas ei vegnius elaboraus a moda professiunala e porscha aschia per tutt ina buna basa da controlla e survesta cun cefras effectivas. Quei ch'ei meins bien ei il sviament dils proxims dus/treis onns nua ch'ins surpassa il cash-flow planisau resp. sur las investiziuns nettas ora. Ei vegn aschuntau tier ils 3 millions aunc 1 million francs vitier sin ils 1.4 millions francs planisai strategic. Ei vala la pena da reponderar quei agir.

Cusseglier Adrian Flepp

Il plan da finanzas presentau ei ina buna basa d'agir el futur. Igl ei impurtont da mintgamai far las ponderaziuns ordavon tgei investiziuns che fan prescha e tgeininas meins. Tenor il plan ein ils emprems onns vegni pulpi pulit cun projects. Il giavisch ei ch'ei vegni planisau bein las lavurs sur plirs onns per che talas san restar resp. vegnir surdadas al commerci indigen.

Cussegliera Theres Burri Gadola

Quei che croda en egl ei che las investiziuns occuoran per gronda part ella sparta infrastructura. Perencunter mauncan projects dil departament sanadad, scolaziun, cultura e sport. En quella sparta mauncan projects da svilup sco p.ex. SanaSurselva (*center da medischina*), transformazion digitala, promozion dils roms da MINT, lavur sociala etc. Quels pass ein impurtonts e buca d'emblidar.

Cussegliera Larissa Fry Schuster

El departament sanadad, scolaziun, cultura e sport auda era la laver preventiva da tut gener en favur dalla giuventetgna.

Cusseglier Roland Cajacob

La planisaziun presentada ei fetg surveseivla ed impurtonta. Quei plan ei nies muossavia pil futur. Igl ei impurtont da suandar quella strategia ensemencun la suprastanza communal a e buca da sviar da tala. Quella strategia demuossa confidenza e verdeivladad enviers il cussegl, enviers nossa populaziun.

President communal René Epp pren bugen encunter ils impuls.

Decisiun:

Il cussegl pren enconuschietscha

1. dil plan da finanzas 2021-2030.

Cussegl da vischernaunca Disentis/Mustér
Il president: L'actuara:

Giusep Lozza

Ursina Murer-Fatzer

5. Rapport e proposta dalla cumissiun davart sclarir la pusseivladad da sbassar il pei da taglia e dalla suprastonza communalia (messadi nr. 7-2021/2024)

Suprastonza:

President communal René Epp:

La fatschenta vegn presentada tenor messadi e cun differentas calculaziuns per visualisar in sbassament dil pei da taglia da 5% ed in da 15%. Sin incarica dil cussegl da vischunaunca dils 14 da november 2019 ha la suprastonza communalia eligiu ina cumissiun che duei sclarir ensemens cun la suprastonza communalia la pusseivladad per in sbassament dil pei da taglia. Sin fundament dil plan da finanzas sco era dil plan d'investiziuns 2021-2030 han ils commembers dalla cumissiun ensemens cun la cumissiun da gestiun e la suprastonza communalia elaborau ina proposta tenor suandonts criteris:

- Eis ei pusseivel da sbassar il pei da taglia sin 105%?
- Eis ei pusseivel da contonscher in cash-flow da minimum 1'250'000 milliuns francs?
- E co san ins optimar ulteriurs fatgs per contonscher in sbassament dil pei da taglia?

Suenter haver elaborau minuziusamein ils fatgs finanzials sa la cumissiun sco era la suprastonza communalia s'accordar cun ina reducziun dil pei da taglia per 5% q.v.d. sin 115%. Perencunter ha la suprastonza communalia d'analisar da niev la situaziun mintga dus onns.

Rapport dil president dalla cumissiun pei da taglia Beat Hosang:

"Il decembre 2019 ha la cumissiun entschiet cun sia lavur ed ei era previu da presentar in rapport eifer la stad 2020. Entras la pandemia ei la lavur vegnida interrutta e silsuenter ha ei aunc dau midadas en differents gremis politics. La nova suprastonza communalia ha l'entschatta digl onn 2021 mess sin pupi in niev plan da finanzas e quel ei staus la baza per nossas ponderaziuns ed era per la proposta tenor il messadi."

Tgei facturs promovan l'attractivitat da nossa vischunaunca?

- *Ei quei ina buna e moderna infrastructura?*
- *Ei quei las plassas da lavur?*
- *Ei quei il pei da taglia?*
- *Ni forsa la biala cuntrada e la natira?*

En tut eis ei ina mischeida da biars facturs individuals ed il pei da taglia ei in da quels tocs el mosaic. Cun il plan da finanzas ha la suprastonza communalia demussau las aspectativas finanzialas e la via futura.

Els proxims 10 onns preveda il plan in potenzial d'investiziuns da rodund 27 milliuns francs. La gronda part da quellas investiziuns ei reservada per il Center Fontauna. Quei project vegn mess entuorn el plan da finanzas els emprems onns. Silsuenter ei il substrat annual per investiziuns plitost pigns e consequentamein dat el il potenzial per ulteriuras investiziuns per promover il svilup. In sbassament dil pei da taglia sminuess aunc ingada il substrat d'investiziuns.

Viceversa promova in sbassament dil pei naturalmein l'attractivitat da secasar a Mustér. Novs habitants muntan novas entradas da taglia. Denton stuessen las entradas crescher considerablamein ni ei stuess vegnir creau respargns persistents tier las extradas per saver cuvierer il minus che vegn caschunaus entras il sbassament dil pei da taglia.

Ord vesta dallas grondas investiziuns vegnentas ei la cumissiun la finfinala vegnida tier la conclusiun ch'igl ei pil mument buca prudent da sbassar il pei da taglia per 15%. Nus proponin denton in sbassament moderau da 5%. Nus essan pertscharts che quella adattaziun ha buc in enorm effect, el ei denton in segn da partenza.

Per la cumissiun eis ei stau vinavon impurtont da francar in cert mecanissem persistent, aschia che la suprastanza communal vegn obligada d'analisar la situaziun mintga dus onns e da proponer al cussegl da vischunaanca in'eventuala adattaziun dil pei da taglia.

Sco davos less jeu aunc engraziar a mia collega e mes collegas dalla cumissiun per lur engaschi e per la buna collaboraziun. Engraziel fetg!"

Discussiun:

Cusseglier Theres Burri Gadola:

Grond laud per la laver preparatoria e la buna survesta. In'egliada sin pagina 3 dil messadi punct 6 cun la posiziun dils representants digl uffeci da vischunauncas, havess la cumissiun era saviu decider da restar tier 120%. Cun la reducziun da 5% demuossa la suprastanza communal en concordanza cun la cumissiun da gestiun sco era la cumissiun per il sbassament dil pei da taglia igl emprem pass da beinvulentscha.

Cusseglier Ignaz Venzin:

Igl ei legreivel ch'ins ha la pusseivladad da far in sbassament dil pei da taglia. La laver dalla cumissiun sco era il rapport vegn apprezziaus denton maunca tuttina ina certa diversificaziun da propostas. La posiziun dils responsabels per in sbassament da 15% ei clara, pia vegn buc en damonda. Denton in sbassament da 5% san ins responsar.

Per saver dar in signal positiv anoviars propona cusseglier Ignaz Venzin da reducir il pei da taglia per 10%.

Proposta secloma:

Da reducir naven digl onn 2022 il pei da taglia per 10% sin 110% enstagl da 120%.

Davart quella proposta vegn directamein votau. Il cussegl beneventa la proposta da cusseglier Ignaz Venzin cun 9 gie e 5 na.

Ei suonda negina discussiun.

Decisiun:

Il cussegl decida cun 10 gie, 2 na e 2 abstensiuns:

- 1. da reducir naven digl onn 2022 il pei da taglia per 10% sin 110% enstagl da 120%;***
- 2. e da suttametter quella proposta alla votaziun all'urna dil settember 2021.***

Cussegli da vischunaanca Disentis/Mustér
Il president: L'actuara:

Giusep Lozza

Ursina Murer-Fatzer

Cussegl da vischnaunca 2021/2024

Protocol no. 3

Seduta dils 30-04-2021

---

6. Ura da damondas (conform ad art. 44 dil regulativ da fatschentas)

Cusseglier Mario Flepp:

En la secunda mesadad digl onn 2019 ei vegniu instradau la cumissiun per la revisiun dils statuts Pumpiers Sursassiala. La cumissiun secumpona dils suandonts commembres;

- Tujetsch Gian Reto Nufer (*gerau*) e Severino Solèr
- Medel Tabea Baumgartner (*geraua*)
- Mustér Victor Flepp (*gerau*), Gion Tenner e Mario Flepp

Ils 27 da november 2019 ha ina seduta d'orientaziun giu liug ensem en signur Hansueli Roth (*da quei temps inspectur da pumpiers e representant dalla GVG*). Silsuenter han neginas sedutas da cumissiun pli giu liug.

Damondas

- Co ei il stan actual?
- Tgei vegn fatg en caussa per ch'ei vegni finalmein tier ina sligiaziun finala?
- Tenor miu meini sto ei dar ina sligiaziun entochen sil pli tard la fin digl onn 2021. Ins astga buca spitgar entochen che novas investiziuns stattan avon porta.
- Fa ei aunc senn da tener quella cumissiun? Pertgei las contractivas ch'ein necessarias vegnan fatgas entras auters gremis.

Gerau Paul Flurin Schmidt

Enteifer il gremi dils geraus ei la lavour s'avanzada. Dapi l'entschatta 2021 han treis sedutas giu liug per sclarir ils fatgs. Muort las treis abdicaziuns en las persunas da Gian Reto Nufer, Tabea Baumgartner e Victor Flepp eis ei grev da garantir la cintinuitad dalla lavour. Mintga decisiun basegna plinavon il consentiment dallas suprastonzas communalas resp. dallas administraziuns.

La vischnaunca da Medel/Lucmagn giavischa da cintinuar la collaboraziun cun treis vischnauncas e sco partenari equal. Ella ei promta da surprender la responsabladad persunala sco era finanziala. Finamira ei che mintga vischnaunca ha da pagar ina contribuziun da tschep per astgar separticipar al consorzi. Ils ulteriurs cuosts dils Pumpiers Sursassiala vegnan reparti tenor la clav da repartiziun. La clav da repartiziun succeda tenor suandonts criteris; diember da habitonts e valeta dils baghetgs existents tenor GVG enteifer la vischnaunca. L'altezia dalla contribuziun da tschep ei buca aunc vegnida definida. Ins ei aunc en contractivas.

Il sboz dalla nova lescha ei vegnida surdada per enuesta allas treis administraziuns communalas. Silsuenter succedan ils suandonts pass; presentaziun en suprastonza, approbaziun entras la GVG, approbaziun entras il cussegl da vischnaunca, votaziun all'urna igl atun 2021 e vigur dalla lescha il schaner 2022. La cumissiun actuala sa vegnir sligida.

Cusseglier Larissa Fry Schuster:

Co vesa ei ora cun las protestas inoltradas en connex cun l'antenna 5G? Eis ei previu d'informar la populaziun? Co vesa la procedura ora?

President communal René Epp:

Igl uffeci da baghegiar ed il gremis ein vid la lavour da sclariment. La suprastonza communal vegn ad informar a temps.

Cusseglier Otmar Flepp:

Ha la suprastanza communala retschiert l'interpellaziun e cu astgan ins quintar cun ina risposta?

President communal René Epp:

L'interpellaziun da cusseglier Otmar Flepp secloma sco suonda:

"Nus giavischein sclarament cons habitonts cun dimora dall'jamna a Mustér che pagan ina cumpart dalla taglia en vischnauncas della Cadi? Plinavon duei vegin communicau da tgei summa totala da taglia che vegin cheutras buca pagada ella vischnaunca Mustér?"
(suttascret da Flepp Otmar, Fry Schuster Larissa e Giusep Lozza)

La risposta vegin communicada al cussegl dil matg ni zerladur.

Informaziuns

Gerau Clemens Berther:

Center Fontauna

La submissiun d'architectura ha giu liug. La suprastanza communala haveva incaricau il biro Stauffer & Studach AG Cuera, Beat Aliesch da menar atras la submissiun. En la giuria han priu part: Anja Klittich Berther, Roland Cajacob, Ervin Maissen, Alfons Quinter, Clemens Berther ed igl architect Aluis Huonder. Tenor la proposta ch'ei veginida surdada alla suprastanza communala ein las lavurs d'architectura veginidas surdadas a Cavelti Derungs AG Glion cun il sutplanisader Tobias Anderegg Architekten. Pil mument occuora il temps da recuors. Sis offertas ein veginidas inoltradas. Suenter la vigur legala veginan ils contracts puttascrets. Igl onn 2021 occuoran las lavurs plitost davos las culissas. Ulteriuras informaziuns suondan a temps.

Geraua Jris Lombris:

Ina cuorta survesta en la sparta promozion da giuentetgna ed affons sco era sanadad. Il center da sanadad Puntreis ei vid eruir la pusseivladad per in center da sanadad regiunal. Plinavon sclarescha la SanaSurSelva da scafir en la regiun SurSelva in center da sanadad. Concret ei denton aunc nuot. La Giuentetgna Cadi separticipescha al project "Jugendfreundliche Bergdörfer". Quei project vul contonscher ils affons gia en scola ed animar els da s'interessar denter auter era per la sparta politica (*p.ex. saver exprimer giavischs eifer project en vischnaunca – sanaziun plaz scola, pazzas da giug etc.*). Muort la pandemia han tuttas sentupadas mo giu liug virtualmein. Cheutras han ins buca saviu organisar activitads en scola. Ei vegin informau a temps.

President communal René Epp:

- Ils 21 da matg 2021 ha liug il cussegl communabel Mustér e Tujetsch cun representants dalla Vifzier MGB e dallas Pendicularas;
- Ils 28 da matg 2021 ha liug igl usitau cussegl da vischnaunca.

Ina cumissiun per il svilup dil vitg vegin eligida pér en la seduta dil cussegl da vischnaunca dil zerladur 2021.

Cussegli da vischnaunca Disentis/Mustér
Il president: L'actuara:

Giusep Lozza

Ursina Murer-Fatzer